

Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia

Jubilate

Udo Kasemets 100

EMTA Uue Muusika Ansambel (UMA)

Eesti Elektroonilise Muusika Seltsi Ansambel (EMA)

Kavas

Miller, Kasemets

17.11.2019 – 14.00

EMTA kammersaal

*Kontsert toimub kultuuriteaduste ja kunstide doktorikooli korraldatud
Udo Kasemetsa 100. sünniaastapäevale pühendatud konverentsi
„Seletades universumit – süsteemid, kunst ja inimesed“ raames*

Udo Kasemetsa on naljatamisi nimetatud kõige vähemtuntud kõige kuulsamaks eesti heliloojaks, kelle kohta leidub artikkel ilmselt igas väarikamas muusikaentsüklopeedias. Kanadas, kus Udo Kasemets veetis suurema osa oma elust, nimetati teda „ilmselt kõige kompromissitumaks muusikuks Kanada muusika ajaloos“, tema mõju Toronto muusikaelule ja järgnevatele põlvkondadele on raske üle hinnata. 16. novembril 2019 möödus täpselt 100 aastat Udo Kasemetsa sünnist. Sellele sündmusele on pühendatud rahvusvaheline konverents teemal „Seletades universumit – süsteemid, kunst ja inimesed“, samuti toimuvad kontserdid, kus astuvad üles ansambel U.; EMTA Uue Muusika Ansambel (UMA), Eesti Elektroonilise Muusika Seltsi Ansambel (EMA). Kogu ettevõtmine püüab kasvõi väikest osa Kasemetsa pärandist koju tagasi tuua.

Tarmo Johannes, Kristel Pappel

Elma Miller (1954)

„udok asem ets“ (1988)

Udo Kasemets (1919–2014)

„Primeku“ (2004)

„Tt - tribute to Buckminster Fuller, Marshall McLuhan, John Cage“ (1968)

„Lun(h)armonics“ (1969)

Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia Uue Muusika Ansambel (UMA):

Ana Predan – hää

Olga Bulavina – hää

Greta Šimkutė – hää

Andro Manzoni – löökpillid

Juhendaja – Taavi Kerikmäe

Eesti Elektroonilise Muusika Seltsi Ansambel (EMA):

Doris Hallmägi

Mihkel Tomberg

Raul Keller

Taavi Kerikmäe

Tarmo Johannes

Theodore Parker

Udo Kasemets 16. XI 1919 – 19. I 2014

Udo Kasemets sündis 16. novembril 1919. aastal Tallinnas. Aastail 1940–1944 õppis ta Tallinna konservatooriumis Heino Elleri juures kompositsiooni ja Olav Rootsi juures dirigeerimist. Õpinguid ja enesetäiendamist jätkas ta pagulusse siirdumise järel Stuttgardis ning hiljem Darmstadtis kuulsatel kompositsiooni suvekursustel. Tema üheks õpetajaks oli muuhulgas XX sajandi olulisemaid kompositsiooniteoreetikuid ja -õpetajaid Ernst Křenek. 1951. aastast kuni surmani elas Kasemets Kanadas, oli seal tegev helilooja, dirigendi ja õppejõuna ning hiljem ka muusikakriitikuna. Tema väga rohkete ja laiaplaaniliste muusikaliste ettevõtmiste hulka, mille keskmes oli eelkõige tema kaasaja helilooming, kuulus aga ka vanamuusika ettekannete korraldamine. Heliloojana jäi Udo Kasemetsale määravaks kokkupuude John Cage'i ja tema loominguuga. Ta oli üks esimesi, kes hakkas Cage'i põhimõtteid aktiivselt rakendama ning neid ka laiemalt tutvustama ja mõtestama. Küllap viis ka vaimne lähedus Cage'i mõttemaailmaga Kasemetsa paljude kunste ühendavate projektide teostamiseni. Nii korraldas ta 1960. aastatel Torontos kontserdisarja „Inimesed, meeled ja muusika“ („Men, Minds and Music“) ning juhatas kollektiivi nimega Isaacs Gallery Mixed Media Ensemble, kuhu kuulusid lisaks muusikutele ka visuaalkunstnikud, filmitegijad ja luuletajad. Kasemets jälgis väga tähelepanelikult Põhja-Ameerika avangardmuusikas ja -kunstis toimuvat ning oli tihtipeale üks esimesi, kes tõi sealt Kanadasse uusi ideid ja need ellu rakendas. Nii näiteks korraldas ta märgilisel 1968. aastal Torontos palju kõneainet tekitanud festivali „NägemineHeliSüsteemid“ („SightSoundSystems“). Seeläbi pani ta ühtlasi alguse New Yorgis asuva, kunstnike ja tööstusinseneride ühendava organisatsiooni Experiments in Art and Technology Toronto seksioonile. Samal ajal asutas ta ka uue muusika trükiste seeria „Canavangard“. Kasemetsa väga mitmekülgse loomingu ja värvika mõttemaailma allikateks on olnud lisaks John Cage'ile ka Erik Satie, Marcel Duchamp, James Joyce, James Tenney,

Morton Feldman, Merce Cunningham ja Buckminster Fuller. Nii nagu Cage, huvitus ka Kasemets sügavalt hiina iidsest Muutuste raamatust „I Ching’ist“. ning rakendas selle süsteeme ja põhimõtteid ulatuslikult oma loomingus. Uutest distsipliinidest oli Kasemetsale oluline loomeideede allikas fraktaalteooria. Udo Kasemets oli 2006. aastast Eesti Heliloojate Liidu auliige. Tema loomingut ei ole siin kahjuks väga palju esitatud. Juhuste kokkulangemise tõttu kõlas aga üks tema teos just selle aasta jaanuaris Eesti Raadio 1. stuudios ansambel U: esituses. Tegemist oli 2005. aastal vabale koosseisule kirjutatud teosega „EMIT: EnergyMassInteracT“. Selle teosega ongi päris sobilik Kasemetsa meenutama jääda: oma kummalise kulgemise, ootamatute kõlavärvide ning eripärase vaba ja leebe hingamisega meenutas see mulle palju Kasemetsa enda isikut, kellega mul oli õnn kohtuda 2006. aastal, kui ta Eestit külastas. Ta oli inimesena väga soe ja lahke, loomingust ja kunstist rääkides aga ülimalt täpne ja selge; teiste suhtes leebe, enda suhtes nõudlik. Ma loodan, et nii kuulajad kui muusikud kohtuvad Kasemetsa muusikaga siin peagi veel. Tema mahukas looming ja laiemas plaanis vaimne pärand alles ootab veel siinmail avastamist ja mõtestamist.

Märt-Matis Lill (Sirp 6.02.2014)

OOTAME KUULAMA

19.11 kell 19 / EMTA kammersaal / tasuta

Tudengiteisipäev

Siluan Hirvoja (tšello)

Kaastegev Lea Leiten (klaver)

Kavas Beethoven, Webern, Piatti, Levald

20.11 kell 19 / EMTA kammersaal / tasuta

Klassikontsert

Nata-Ly Sakkose kammeransambli üliõpilased

Alexey Savinkov (oboe), Paolo Pellegrini (klarnet), Nina Kawaguchi (viul),

Juho Henrik Ahmas (tšello), Martin Onoper (kontrabass),

Susanna Liisa Onoper (klaver), Chihiro Yamadera (klaver),

YiHan Xuan (klaver), Zihan Zhao (klaver), Kliment Jaremčuk (klaver),

Maria Magdik (klaver), Albert Leppik (viul, TMKK), Erik Rauk (viul, TMKK),

Iris Kask (klaver, TMKK)

Kavas Beethoven, Schubert, Hindemith, Martinů, Rääts, Tüür

21.11 kell 19 / EMTA black box / tasuta

Improviseerimiskursuse lõppkontsert

Núria Andorrà (löökpillid, Hispaania)

Esinevad EMTA kaasaegse improviseerimise ja kaasaegsete

etenduskunstide õppejõud ning üliõpilased

Kavas vabad improviseerimised erinevates kammerkoosseisudes koos

tantsuimproviseerimistega

Euroopa Liit
Euroopa
Regionaalarengu Fond

Eesti
tuleviku heaks

EESTI KULTUURKAPITAL

EESTI MUUSIKA-
JA TEATRIAKADEEMIA

100

Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia kontserdi- ja etenduskeskus

eamt.ee

emtasalid.ee

facebook.com/muusikaakadeemia